Csütörtök. 62. Szám. Augusztus 5-én 1858.

Megjelenik e lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizethetni minden cs. k. postahivatalnál, e lapok kiadó-hivatalához czimzendő levelekben. Ára évnegyedre 3, félévre 6, évre 12 pengő forint.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasitandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
A Szentegyházutczában, a Kendeffi háznál, 487. szám alatt.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

(HARMADIK ÉVI FOLYAM.)

Hirdetések minden négy hasábos egy sor után 4 pkrért közzététetnek; folytonos hirdetésektől illő pet elengedtetik. Mindenik hirdetésre 15 pkr bélyegdij előre befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklők: u. m. előfizetés, hirdetések, reclamatiok sat. a kiadó-hivatalhoz utasitandók.

KIADÓ-HIVATAL:
A Középutczában, STEIN könyvkereskedésében.

Az erdélyi országos Gazdasági-Egylet nyári közgyülése.

1858. aug. 1-jén.

Gróf Mikó Imre ő excja b.-középutczai házánál.

Jelenvoltak: Báró Jósika Samu, Lajos, gr. Wass Miklós, b. Wesselényi Ferencz, Zeyk Károly, b. Bánffi Dániel, Tisza László, gr. Béldi Ferencz, b. Bornemisza János, Gyárfás Domokos, b. Bánffi János, gr. Bethlen János, gr. Bethlen Farkas, Fosztó Ferencz, gr. Kálnoki Dénes, gr. Teleki Domokos, Pál Sándor, Kuliseki János, Schütz János, Pinzkéri Ferencz, Vér Farkas, gr. Bánffi Béla, gr. Vas Ádám, id. és ifj. Tauffer Ferencz, b. Wesselényi István, Takács János, Betegh Sándor, gr. Nemes Ábrahám, báró Szentkereszti Zsigmond és István, gr. Teleki Ede, Zeyk József, Jakab Elek, Hankis Károly, Demeter Károly, — helyettes titkár: Ócsvay Ferencz.

A megelőző nap délutánján a programm szerint géppróba tartatott a sétatéri kiállitási helyen.

Mindennemü gazdasági gépek nagy számmal voltak képviselve, jelesen Farkas István pesti gépészünk gyárából, és a Gazd.-Egyesület gépei, melyek között cséplő, vető, daráló, zúzó, gyüjtő, kaszáló-gépek, különbféle ekék és boronák, szóró-rosták a legnagyobb választékban láthatók valának. A közönség igen érdekelve volt, mert oly nagy számmal gyült egybe, minőről alig emlékezünk. Farkas ur se bánhatja meg, hogy bennünket meglátogatott, mert nagyszámu gépei elkeltek, számosbra megrendeléseket kapott. Különös figyelemre méltó volt a két ló által hajtott őrlő-malom, mely a szecskavágó és cséplőgéppel combinatioban volt. Továbbá, hazai jeles gépészünk Rajka Péter urtól egy fecskendező-gép, mely akadály nélkül melléje tett dézsákból a vizet folytonosan szivattyuzhatja. Ára 280 frt pp.

Következett aug. 1-jén reggeli 7 órakor az állat-birálat, a kiállitási helyen, melynek eredménye igy következik:

A Kolozsvártt 1858 jul. 31. és aug. 1-sö napján tartatott állatkiállitás.

1. A hazai faju legtökéletesebb 4-edfü bika 10 aranynyal. B. Jósika Sámuel ő excja.

2. A hazai faju legtökéletesebb másodfü bika 6 aranynyal. Németi Sándor gazdatiszt.

3. A járomvonás kivánalmainak legtökéletesebben megfelelő egy pár ökör 8 aranynyal. Kovács János, bogártelki földész.

4. A legtökéletesebb negyedfü üsző 6 aranynyal; nem volt.

5. A legtökéletesebb másodfü üsző 4 aranynyal. Szilágyi János, földész.

6. A legjobb tejelő tehén 10 aranynyal, Szabó Mihály, kolozsvári földész.

7. A legjobb tejelő bival 10 aranynyal, Szabó János, kolozsvári polgár.

8. A legkövérebb sertés, mely ezen hirdetés közrebocsátása után vétetett hizóba, 5 aranynyal. Csulak Dániel, ügyvéd.

9. A legjobb 1½ éves fehér mongolicza kan 6 aranynyal. Tisza László ur.

10. A legjobb telivér 1½ éves kan a yorkshire-i fehér angol fajból 4 aranynyal. Paget Esq.

11. A legtökéletesebb, bármi faju kocza, mely már egyszer malaczozott, 6 aranynyal, ifj. Tauffer Ferencz.

12. A legtökéletesebb, bármely faju 2 évesnél vénebb kan, 6 aranynyal.

13. A legtökéletesebb, bármely faju és nemü fiatal sertés, melynek kora 12 és 18 hónap közt van, melyről helységbizonyitvánnyel kimutattatik, hogy az nem házkörül, hanem nagyobb nyájban, mezön nevekedett, 4 aranynyal. Balog János, tordai birtokos.

14. A legszebb idei cochinchinai tyúk és kakas együtt, 2 aranynyal, Fox, kopász.

15. A legszebb idei angol darking kakas és tyúk együtt, 2 aranynyal, Paget Esq.

16. A legjobb hazai faj kakas 1 aranynyal, Haray Stázi.

17. A legjobb hazai tyúk, 1 aranynyal, Méhes Pável, kolozsvári zsellér.

18. A legkövérebb, bármely régi hazai fajból bemutatott, s bár mióta hizlalt sertés jutalmazta id. gr. Teleki Domokos 100 pfrttal, oly föltétellel, hogy a nyertes állat tulajdonosa a nyert dijon felül fizetendő 50 pftért tartozzék azt a dij tevőjének eladni, Tisza László ur.

A 4-dik szám alatt benmaradt 6 aranyból Szucs Alexandru, kolozsi földész, igen jeles ez évi bika borjáért 3, Dán Vonucz, m.-gyerömonostori földész, juháért, mely 4 bárányt ellett és nevelt fel, 2 aranynyal dijaztatott.

Ugyanaznap déli 10 órakor a közgyülés, melynek tárgyai következők valának: u. m.

a) Elnöki megnyitó beszéd.

Tisztelt közgyülés!

Megnyitó beszédemet a multra visszatekintés, s az igazgató-választmány által eszközölt eredmények elősorolása avagy csak érintése helyett is, kiváltképpen egyesületünk jövőjére kivánom irányozni; mert azon négy hónap alatt, mely utolsó együttlétünk óta lefolyt, egyesületünk munkássága a választmányi ülések tárgyalásain kivül, főkint a technikai szakba vágó teendőinknek szőlönkben és közkertünkbeni igazitására, s a selyemészeti tanitás ügye vezetőinek kötelesség-teljesitésére, s e tárgyban lehető legnagyobb erély kifejtésére volt szoritva. Mik történtek az első téren, jobb a helyszinére kirándulásunk alkalmával szemeinkkel látni, mint papirosról elolvasni, vagy szóhang után hallani; a mi a másodikon, azt a mindjárt felolvasandó titkári jelentés érinteni fogja. Ezen kivül ez időszakból, mint igen fájdalmas, igen leverő eseményt, és ránk nézve valóságos csapást meg kell emlitnem, áldott emlékü kormányzó herczegünk halálát, kiben egyesületünk igaz jóakaróját, hatalmas gyámolitóját vesztette el.

És ezzel föladatom másik ágára térek át:

Egy idő óta folyvást mind több-több oldalról halljuk egyesületünk irányában a szükkörben s kevés eredménynyel müködés vádját, maga az igazgató-választmány is érzi e vádnak sok részben alapos voltát; de bocsásson meg a tisztelt közgyülés, ha erre vonatkozólag nehány szót szólani kötelességemben állónak ismerem.

Én az egyesületünk munkásságában mutatkozó hiányokat és eszközlött eredményeket csakis egyedül a rendelkezése alatti pénz- és szellemi erővel tudom és kivánom mérlegelni, s meg vagyok győződve, hogy egyik felett a másiknak megfontolása nélkül igazságosan pálczát törni nem lehet. Ne is tegye azt, kérem, senki addig, mig az ide vonatkozó adatokkal meg nem ismerkedék. Hiszen, uraim, ha a választmány nem tudná, mit kell egyesületünknek tenni, megmutatná a más előttünk ismert hasonirányu egyesületek példája. Tudnánk mi is a tervezések magas tartományaiban repülni, de minket gyönge erönk tudata és a tapasztalás a földön s a lehetőség és a gyakorlat terén maradnunk kényszerit; szeretnők mi is kissé sebesebben haladni s nagyobb mérvben dologhoz látni; de minket lassu menésre bir a hideg ész, megbirhatókra terjeszkedni, s kiv hetőket kezdeményezni ösztönöz a közpénz szentsége iránt kebelünkben élő kegyelet s azon tartózkodás, nehogy a nem sikerülés nemzetünk vállalkozási és egyesülési szellemét még inkább elfojtsa.

Nem, uraim! Azon 1,200 pfrttal, melylyel hat forintos évi részvényeseink a Gazdasági-egyesület pénztárát gyarapitják, s azon körülbelül 800 pfrt. kamattal, mi 100 pfrtot és nagyobbacska összegeket alapitott tagjainktól, valamint felejthetlen kormányzónk 4000 pfrt alapitványának kamatjából bejön, szélesebb körben, gyakorlatibb és több irányban, láthatóbb sikerrel munkálkodni nem lehet; legalább én, minden jóakaratom daczára, több évi igyekezetem s tapasztalásom folytán erről vagyok meggyőződve. A mig kevés a bevétel, vagyis a befektetési és üzleti tőke, — forogjon fen ipar, gazdászat, kereskedés vagy bárminő társulat, — legyen bár a kezelés a legjobb, kevés lesz az eredmény. A mi egyesületünkkel sincs másképen a dolog. A közönség panaszol a választmányra, hogy miért nem müködik nagyobb mérvüleg s eredményesebben; ez a titkárokra, hogy legalább a miket ő lehetségeseknek lát és végez, miért nem hajtják pontosan végre; ezek ismét panaszolnak a közönségre, hogy miért nem járul birtokaránylag e majdnem egyetlen hazai közintézethez stb. És igy csak panasz és vádolás van egyfelől, ujabbnál ujabb tervezések másfelől, de az ügynek más és ohajtott fordulata nem lesz addig, mig fönnebb érintett kamatozó tőkénket legalább 50—60,000 pforintra föl nem vittük, két titkár helyett, kik rendes és terhes tanári hivatalaik pontos teljesitására kötelezve, egyesületünk ügyeit — legjobb akaratuk mellett is — csak mellék-foglalkozásnak tekinthetik, egy minden idejét s egész erejét egyesületünknek szentelendő, s munkára kötelező fizetéssel ellátott titkárt be nem állitottunk, végre a mig egyesületünknek állandó saját szállása nem leszen.

Erre nézve pedig azt kell egész őszinteséggel kijelentenem, hogy ez egyesület kiválóan a földbirtokosok érdekében, s általuk is alakulván, felfogásom szerint, azt folytonosan gyarapitni, mind szélesebb, több erkölcsi hasznal és sikeresebben müködtetni, azon osztály kiváltképpen való kötelessége. Ha ez történik, az ő haszna és dicsősége; ha ellenkező, az ő kára és kisebbsége. Vajha ezt birtokos társaim jól fontolóra vennék!

Itt van azon időpont, a melyben egyesületünknek, vagy magát mindenképp összeszedni s uj eröket gyüjtve uj és kettőztetett munkásséghoz kezdenie kell; vagy pedig csak az eddigi eszközök birtokában, az eddigi uton, igen-igen szerény hatáskörében maradva, nagyobb mérvü munkásság s több iránybani erőkifejtési reményeiről neki, valamint ily nemü és hasonló igényeiről a közönségnek jobb időkig le kell mondani.

b) A titkári jelentés,

(melyet az egyesület titkára Finály Henrik ur, utazásából készen szerkesztve küldött le, s a jelenlegi helyettes titkár által csak felolvastatott.)

Titkári jelentés.

az erdélyi Gazd.-Egylet 1858-ki nyári közgyülésén.

Mint a gondolat, oly gyorsan folynak le az évek, és alig vesszük észre, ismét közelg azon percz, a melyben az igazgató-választmány az egylet nagyobb számmal egybegyült tagjainak számot szokott adni arról, a mit egy félév oly hosszu és mégis oly hamar lejárt ideje alatt tett, a mit eredményeztek az egylet által czélba vett és a választmány utján létesitett intézkedések a közhaza gazdasági állapotjainak javitására és emelésére. Beh nagy öröm volna, ha éppen oly gyorsan egymást érő, éppen oly sürüen

---

EMMA.

Regény.

Irta gróf LÁZÁR KÁLMÁN.

(Folytatás.)

Tekintetem rajta tapadt az alélt hölgyön, és ugy tetszett nekem, mintha egy halott fekünnék ottan nyitott koporsóban....

Kérdém magamtól, álom-e ez, avagy való? És annyira zavart voltam, hogy nem birtam magamnak felelni.

XIII.

Emma föleszmélt.

A mint felnyitá szemeit, fölrezzentem s mintha egy tördőfést éreztem volna szivemben. Tompultságomat a megaláztatás keserü érzete váltá fel, és féltékenység a hölgy multjára.

Emma bánattól leveretve, és a mellett aggalmasan tekinte rám, halk reszkető hangon mondva:

— Te nem szeretsz többé, te elitélsz.

Igen elfásult voltam, hogysem felelni képes lettem volna.

— A mitől retteg tem, teljesült, — folytatá szomoruan. — Rég fel akartam tárni előtted szivemet, és nem érezék magamban ahhoz elég erőt; százszor is elhatározám nyilt, őszinte lenni, de a midön szólásra nyilt ajkam, elszorult szivem, és hangom elakadt. Érezém, hogy mindkettőnk iránti kötelességet teljesitek vallomásom által, s mégis késtem; mert nagyon szeretlek, és féltem koczkáztatni szerelmedet..... Hibámért nehezen bünhödöm most.

— Te ámitasz, — viszonzám tele keserüséggel.

— Esküszöm! soha ajkaimról nem hallád e szót: „szeretlek“ mig nem nőtt az szivemben kiolthatlan szenvedélylyé, mig multam utolsó harczát nem küzdtem ki. Emlékezel-e, midőn pár hó előtt először szóltál nekem szerelemről, én már akkor szerettelek, s multamra csak a szivemen ejtett mély seb emlékeztetett; de ajkaim mégis némák maradtak, s a kebelemben duló harczot egyedül el nem fojtható könyeim árulák el. Ha szivem romlott lenne, ha ámitani akartalak volna, nem szenvedtem volna akkor, és legalább is reményt nyujték vala neked.

E szavak, és sürün leomló könyei lelke mélyéből látszottak felbuzogni, és szánalomra inditának, de mégis nem birták enyhiteni fájdalmamat.

Oh sok, nagyon sok volt az, mit én veszitek. Ujban, és akkor örökre szétzuzatott képzeletvilágom. A varázs, mi öt körülvevé, szétfoszlott, és ő, kire imádástelien, mint felsőbb lényre tekinték, addig fel- alászállva köznapi nőként állt előttem, kire követ dobhaték....

Egy gondolat villant át lelkemen, mi rémes világot vetett sejtelmeim sötét körébe, mit ha pár nap, pár óra előtt valaki ki mere vala előttem mondani, megöltem volna.

— Leány — szólék hevesen megragadva kezét, — jövönk boldogságára, üdvödre kényszeritelek, légy őszinte, s mondd nem volt-e nemtelen szerelmed?...

Alig birtam e szavakat kimondani. Testemen lázas reszketegség futott végig, és fogaim összekoczogtak. Ha kételyem igen messze ragadott, ha méltatlanul emeltem vádat ellene, mit érezhet iránta m? nem kell-e megvetnie, gyülölnie?... gondolám. De nekem tudnom kelle mindent, ki kelle tépnem szivemből a kétely éles törét bármi áron is.

Nógattam, hogy feleljen és gyülöltem magamat e nógatásért.

Emma még halványabb lön, de nem felelt.

— O ne feszitsed tovább kinpadra lelkemet. Szólj, szólj őszintén, én vakon fogok hinni szavaidnak.

Arczát kezei közé rejtve, zokogva borult egy támlás székre.

Értelek, — nyögém, — fájdalomtól fojtott hangon.

— Én szerettem öt, jónak, nemesszivünek hittem.... Oh ne kárhoztass....

Ez volt életem legkinosabb percze.

Szerettem volna elszakadni tőle örökre és érezém, hogy nincs erőm hozzá. Undorodtam érintésétől, és mégis kitártam feléje karjaimat. Sajátos vegyülete a szerelem, szánalom, gyülölet és fájdalomnak dult kebelemben.

Átokként nehezült lelkemre azon tudat, hogy nem birok elszakadni azon hölgytől, kit porba láték hullani, és utáltam enmagamat, hogy miért nem birom elfojtani szivemben az iránta szerelem utolsó szikráját is....

Az ellenkező érzelmek eme szilaj harczát majd mély keserüség, és neme a megvetésnek váltá fel.

— Mivé levél! — szólék, — pár óra előtt még angyalnak hittelek, és lehete is másként? szemedben a köny, arczodon a pir, ajkadon a szó, minden ártatlanságod és nemes szivedről tanuskodott. Oh te oly szép vagy, és én oly jónak hittelek, minő maga a szerelem. Gyakran elmerültem nézésedbe, és midőn kezeidet érintém, jobb, nemesebbnek tartottam magamat. Rajongó képzelmem leragadt rólad minden földit, s alig merém tekintetemet hozzád emelni. Midőn mondád, hogy szeretsz, elvesztém eszméletemet minden iránt, csak téged láttalak, téged ismertelek; szerettem volna meghalni, s átvinni boldogságomat egy más örökéletbe.... Oh te az valál nekem akkor, mi malaszt a hivőnek, mi ragyogó sugár a napimádónak... pár óra — és mivé levél, mivé levél? ugy jön, hogy őrültnek tekintsem magamat, és a megtörténteket hevült képzetem lázas álmainak valljam. És csoda-e ez? szerelmem, mi földi üdvömet képezé, egyszerre kárhozattá vált miattad. Reményeim, álmaim, hitem mind elmerült szenvedésem sötét ölébe, mintha nyár közepén lehullana a nap az égről, le a csillagok, megdermedne a föld, elhalna annyi millio élete, a virágok, az állatok, az emberek, és a sötét csillagzat siri csöndét csak egy hang zavarná, egy rémes, átkot lehelő sohaj ... ily kihalt szivem, ilyen a hang, mi benne fölsivit.... Te sirsz? oh ne sirj, — folytatám keserüen, — könyeid lelkemet égetik, mert én most is szeretlek, most se akarok tőled megválni. A gondolat reád, fájdalommal tölt el; láttad gyötrelem szivemnek s mégis nem birom szemeimet levenni rólad; szeretlek, és szerelmem nem ad kéjt, nem igér szép jövőt... oh ne sirj; tekinteted oly szelid, könyeid oly tiszták, ne szólj; hangod oly édes, lágy zengzetü.... Oh jer, csókolj meg, csókjaid szivem marczangolják, és én mégis szeretném, hogy ajkaid mindig érintsék égő, forró homlokomat.... Karolj át — ah nem, ne oly szeliden, ez arra emlékeztetne, hogy mint angyalt szerettelek. Karolj át tele szenvedélyivel, hogy szivem helyett a vér lángoljon fel ereimben. — Légy nőm, légy e perczben enyém, hogy a kéjtől részegülten feledjünk multat, jövőt, s hazudjuk magunkat boldogoknak.

Lázas hévvel öleltem át s ragadtam magamhoz.

Emma kibontakozott Félő tekintetet vetett reám, s midőn ujból őrült, szenvedélyes, halvány arczczal s égő szemekkel nyujtám feléje karjaimat, kulcsolt kezekkel, remegve nyögé:

Oh légy könyörülő, légy nagylelkü.

(Folytatjuk.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

egymásra következő örvendetes és nagy eredményekkel lephetné meg a választmány a közgyülést, a mily gyorsan érik egymást az uj — bár rég megvolt — szükségek fölfedezései, a mily sürüen következnek egymásra a követelések. a melyeket a kormány, a haza és legközelebbről a gazdaközönség jogosan formál ez egyesülethez. Vajjon egyforma jogosultsággal-e? A kormány joga elvitázhatlan, mert az ő kegyelméből áll fenn ez egyesület, az ő organumai és különösen a közelebbről e haza kimondhatatlan fájdalmára elhunyt herczeg kormányzó, Schwarzenberg Károly annyi előzékenységgel, annyi készséggel járultak mindenhez, hogy mindazért, a mi sikerült és jót eredményezett, örök hálára vagyunk nekik kötelezve, mig azt a mi fennakadt, csupán csak a körülmények mostohaságának kell hogy tulajdonitsuk, a mely a hatalom trónja mellett álló jóakaróinknak is megkötötte kezeit; a haza méltán követelhet az oly egylettől, a mely szabályzatában hazafiui czélt tüzött eleibe; legkevésbbé jogosultak a gazdaközönség követelései, mert az ő lanyhaságán mulik legnagyobb része annak, a mit az egylet tehetett volna, és még se tehetett meg.

Nem akarjuk itt ismételni azokat a panaszokat, a melyekkel e közgyülés tagjait már annyiszor keseritettük; a választmány a lefolyt évben megujitotta, még pedig nagyobb mérvben mint valaha ezelőtt, azokat a rendszabályokat, a melyek után nagyobb kiterjedést vél nyerhetni az egyletnek, és nagyobb pénzerő szerzésével több erőt is a sok teendő végrehajtására; az eredményt majd a következés fogja csak mutatni.

A lefolyt félévben anyagi gyarapodásunk csekély volt, kevés tagot nyertünk, vesztettünk is egynehányat; alapitó tagokul nyertük: gróf Kornis Miklós, b. id. Kemény György, m. Zeyk Károly urak ő ngokat; nemes részvényesekül Streicher Mihály és b. Apor Károly urakat, a már régebben kéz alá vett vállalatok az eredeti irányban haladnak, ujba e félév folytában nem ereszkedett a választmány.

A mintaintézetek állapotja kielégitő, s a selyemtenyésztési kisérletek és tanitások illő rendben és megnyugtató eredménynyel folytak le; majd a körülmények fogják meghatározni, lesz-e az egyletnek ezután is módja e fontos ügyben valamit tenni vagy se.

Szellemi téren a választmány müködése a rendes ügyfolyamra szoritkozott, csak avval kisérlette meg az e téren való müködésnek nagyobb lendületet adni, hogy egy nevezetes és életbevágó gazdasági kérdésre pályadijt tüzött és hirdetett ki. Nagy Ferencz kezelő titkárt elküldötte a magyarországi szőlőszet és gyümölcsészet, valamint a jeles pinczekezelés körüli gyakorlati ismeretek szerzése végett az egylet költségén utazni; mely utazás eredményéről annak idejében a t. gazdaközönség valószinüleg élvezetes és tanulságos tudósitás által fog a hirlapok s az évkönyvek utján értesittetni. A titkárok távolléte okozza, hogy az évkönyv csak később fog elkészülhetni és a t. egylettagok kezeibe juthatni.

Nem diszitjük e jelentésünket csengő és czifra szavakkal, csak egyre bátorkodunk a t. közgyülés figyelmét irányozni. Két titkára van ez egyletnek és a kettő közől most a legszorgosabb teendők idején, a mikor közgyülés és állatmutatás leginkább megkivánná jelenlétöket, egy sincs jelen. Az okok, melyeknél fogva a választmány távozásukba beléegyezett, mindkettőre nézve oly méltányos volt, hogy lehetetlen volt azt tölök megtagadni. Azt hiszszük, e tényhez nem kell sok magyarázat; sokkal jobban, mint a legékesebben szóló beszéd bizonyitja ez bé, hogy az egyletnek állandó saját titkárra van szüksége, és ennek folytán bátor a választmány ujra felkérni a t. közgyülést, méltóztassék komolyan gondolkozni róla, hogy e sürgős és elkerülhetlen szükségnek eleget lehessen tenni.

c) Következtek az inditványok:

a) Ezek között nem csak tárgyalási sorozat, hanem fontosság tekintetében is legelső gr. Teleki Domokos ur által megpenditett s hazánk jelen volt nagyjai által osztatlan lelkesedéssel és áldozatkészséggel felkarolt azon inditvány, mely, e nap eredményéből következtetve, hiszszük, hogy egy uj korszakát nyitja meg e hazai intézetünk felvirágzásának.

A nemes honfiak áthatva azon, mind az elnöki megnyitó beszédben, mind pedig a titkári jelentésben kiemelt, régen érzett, de mindeddig orvoslatlan szükség égető voltától, mikint ez egyletünk közrehatásának eddig csak igen szerény mérvekben felmutathato t eredményei azon szellemi és anyagi erők korlátoltságának tulajdonitandók, melyek eddig rendelkezésére állottak; s mindenekfelett annak, hogy az intézet pénzereje mindeddig nem lehetségesité egy oly titkári állomás megalapitását, melyre egy e fontos hivatás kivánalmainak megfelelő képességekkel biró s minden idejét s erejét ezen feladatának betöltésére szentelhető egyént alkalmazhasson s azt illetőleg dijazhassa, az egylet pénzalapjának tetemesebb gyarapitását találták a teendők legfontosabbikának.

A megpenditett eszme fogékony hazafias keblekre talált, röglön még a gyülés folyama alatt aláirási-iv nyittatott, s ez intézet jövőjének megalapitásával következő lelkes hazánkfiai az itt alább elésorolandó ajánlatokkal tetézék hazafiui érdemeiket, áldozatkészségüket.

1858, aug. 1. az orsz. Gazd.-egylet nagy-gyülésén alapitványaikat gyarapitották u. m. Báró Jósika Sámuel 1000 ft, gr. Vass Miklós 200 ft, b. Bornemisza János 500 ft, Naláczy Farkas 100 ft, gr. Kálnoki Dénes 400 ft, Veér Farkas 100 ft, Zeyk József 1000 ft, gr. Teleki Ede 180 ft, gr. Vas Ádám 200 ft, Tisza László 500 ft, Gyárfás Domokos 100 ft, b. Bánffi Dániel 500 ft, b. Wesselényi Ferencz 500 ft, gr. Bethlen Farkas 500 ft, gr. Vass Samu 200 ft, b. Szentkereszti István 100 ft, Betegh Sándor 100 ft, ifj. Tauffer Ferencz 100 ft, gr. Mikó Imre 1000 ft, Pál Sándor 200 ft, gr. Teleki Domokos 500 ft, gr. Nemes Ábrahám 500 ft, Kulisseky János 200 ft, Zeyk Károly 100 ft, Schütz János 100 ft, báró Szentkereszti Zsigmond 1000 ft urbéri papirokban. Összesen 9780 frt.

A közgyülés azon reménytől lelkesittetve, mikint a rögtönzött nemes példautánzókra találand, jelen nem lévő vidéki hazánkfiai között, határozá: hogy Erdély különböző vidékeiben ügyszeretőkről ismeretesb hazafiak szólittassanak föl a már is szép eredményü alapitványgyüjtés folytatására. Egy az elnök ő exeja által kijelölt bizottság a mellékterembe vonulva kijelölé az alább következő hazafiak névsorát, kik egyenkint lesznek az igazgató-választmány által egy a jelenleg felmerült eszmék és nyert eredmény alapján szerkesztendő felhivásban megkeresendők.

Kiknek névsora a következő:

Bécs, gr. Nemes Ábrahám. Csik-Gyergyó, Mikó Mihály, Lázár Dénes, Kedves Tamás. Udvarhelyszékre, Gyárfás Domokos, Ugron Lázár, b. Rauber Ferdinánd, Ugron János. Erdővidékén: gr. Kálnoki Dénes. Marosszék: Tolnai Gábor, gr. Lázár Mór, gr. Kornis Ferencz, Nagy Sámuel. Kükülővidékén: gr. Bethlen Farkas, Pekri Sándor, Földvári Ferencz, Gál János, Kis Lajos. Enyedvidéke és Hunyadmegye: b. Kemény István, Zeyk Károly, Kasza Dániel, gróf Bethlen Olivér, Barcsai László, Szeredai Ignácz, Mara Lőrincz, Fosztó Ferencz, Kendeffi Samu, Zeyk József. Fogarasvidékén: Jakab György, Fülöp Elek. Mezőség: gr. Béldi Ferencz, Tisza László, Betegh Sándor, Szentkirályi Gábor, b. Kemény György. Dézsvidéke: Torma Károly, Torma István, gr. Bethlen Sándor, Betegh Kelemen, Bod Károly S.-Udvarhelyen. Szilágyság: Laskai Sámuel, Eltető Péter, b. Bánffi Albert, b. Wesselényi Farkas, Bideskuthi Antal, Polgári Lajos, Bereczki György, Gombos Sámuel, Helei János, gr. Dégenfeld Pál. Tordavidékén: Szilvási Miklós, Miksa Elek, Kóródi Samu. Kalotaszegen: Endes Miklós, Gyarmathi Miklós. Kolozsvárvárosa: b. Bornemisza János, Schütz János, ifj. Tauffer Ferencz, dr. Pataki Dániel. Tordaváros: Nagy Miklós, Nagy Ferencz. Enyedvárosa: Horváth István, Fosztó Ferencz. Szászvárosa: dr. Lészai Dániel. Dézs: Róth Pál, Vajda Pál. Déva: Beke Dániel. M.-Vásárhely: ifj. Lázár János, Reich Károly, Antal Imre, Sándor János. Udvarhely: Szeles Károly. Zilah: Deáki Lajos.

Az inditványok során következett a tárlati helyiség kérdése.

A közgyülés eljöttnek találta azon időpontot, midőn gondoskodnia kellene helyről, hol idővel hivatalos ügyletei folytatására alkalmas saját épületet állithasson, addig is pedig, mig a legközelebbi kiállitásra egy czélszerübb helyiséget rendezhessen, mely egyfelől lehetségessé tegye a biráló szakosztályoknak a nagyközönség oda tódulásától menten és igy kellő függetlenséggel járni el föladatában, másfelől a látogató közönség részvétét némi jövedelmi forrásul vehesse igénybe.

Az igazgató-választmány bizatott meg, hogy magát e végett a kolozsvárvárosi hatósággal érintkezésbe tegye.

Igen érdekes s ugy hiszszük a vidéki közönség által is kellő méltánylattal fogadandó episodot képezett Girókuti Pinzkéri Ferencz egyleti tag s ismert képességü gazdászunk következő felhivása:

Erdély mélyen tisztelt t. cz. birtokosaihoz!

A „Kolozsvári Közlöny" ez évi 46-dik számában 30 db. arany jutalom-dij tüzetett ki, a következő kérdések megfejtésére:

1. Mi a váltógazdaság?

2. Hányas váltórendszer s minő termények alkalmazása mutatkozik legczélszerübbnek a mostani ugarrendszer felett az ország különböző vidékeire?

Minekutána a testvérhoni gazdaképző-intézetekben szerzett elméleti tanulmányaim, továbbá 25 éven át a mezőgazdaság terén sikeres gyakorlattal egybekötött váltógazdasági és jószág-rendezési müködéseim, (melyekről a két hazában nehány általam rendezett, s alakitott virágzó váltó-gazdaság élő bizonyság lehet) arról győztek meg: hogy csakis a helybeli körülmények ismerete, a határ fekvése, a föld vegyülete, a termőréteg mélysége, a vidék szüksége, sőt a tulajdonos privát passiójára való tekintet practicai megismerése után határozható meg, hogy hányas váltórendszer s minő termények alkalmazása mutatkozik legczélszerübbnek a mostani ugarrendszer felett, nemcsak az ország (hanem az egyes határrészek) különböző vidékeire? mely a régi jövedelemhez hasonlitva, meglepő eredményt, tulajdonképp valóságos hasznot, a jószág belértéke gyarapodását mutathassa, miután a viszonyok ugyanazon határban többnemü váltórendszert tehetnek szükségessé, a mit kellő localis ismeret nélkül megbirálni nem lehet.

Ennek következtében tisztelettel van szerencsém jelenthetni, hogy minden e hazában elöfordulható arányositási, összesitési, váltógazdasági terveknek és rajzoknak, a helyszinén elkészitésére, sőt minden egyéb jószág felügyeleti és urbéri rendezési ügyesbajos ügyekben tettleges szolgálatomat ajánlhatom.

Kolozsvár, 1858 1/8.

Girókuti Pinzkéri Ferencz,
okleveles gazda, az orsz. gazd. egyl. és m. kir. term. tud. társulat r. tagja.

A közgyülés ezen korszerü felhivást tudomásul vévén, honunk birtokosai figyelmébe ajánlani s előforduló esetekben tettlegesitését eszközölni határozta.

Markodi Márton Sándor, okleveles gazda, egy saját találmányu ekemintát tett a közgyülés szemléletére, melynek feltünőbb sajátságai, hogy a barázdában tartani nem kell, egy ember kényelmesen az ökröket is, az ekét is, rajta fennülve, kormányozhatja, s a föld porhanyusága a vonó erő nagyságához képpest egyszerre két-három vagy több barázdát is huzhat.

Rajka Péter, ismert képességü gépészünk, bizonyitványt kért kiadatni gépészi tehetségéről, s huzamosb évek ótai müködéséről.

A közgyülés az érdemelt bizonyitványt megadatni határozta. Részünkről, miután nincs tudva előttünk, hogy ezen okmányt mi czélra kivánja a kérelmező felhasználni, azon ohajunkat nyilvánitjuk, nehogy e honból, legközelebbről pedig városunkból, hol az ő szép tehetségeinek és munkásságának még csak ezután fogna szebb tér nyilni, — eltávozzék.

Ocsvay Ferencz,
helyettes titkár.

KÜL- ÉS BELFÖLDI LEVELEZÉS

Konstantinápoly, julius 16-án 1858. — Éppen ma érkezém vissza kis-ázsiai vándorlásomból, s egy kis életjelt adandó, sietek veled tudatni azon ujdonságot, azon kebelházitó események elsorolását, melyet a tegnap előtti alexandriai posta hozott nekünk.

Dseddahban (Mekka tengeri kikötőjében) egy népmozgalom ütött ki, a dühös muzulmánok orditozva rohanták meg az ott letelepült europaiak lakjait, s azokat kegyetlenül legyilkolták, az angol és franczia consul, és családjai is a legyilkoltak között vannak, — kivéve a franczia consul leányát, mlle Eveillard Emmorát, ki csodaszerüleg menekült egy hajón Szuezbe.

A franczia consul neje, másik leányával, fölfegyverkezve egy szobába zárkozott, a muzulmánok az ajtót betörték, midőn a hősies nő kettőt közölök lelőtt, de azután darabokra vágatott össze.

Három nagy-kereskedő Szavia-testvérek (kik 22 év óta Dseddahban laknak) darabokra vágattak; a leölt europaiak számát 24-re teszik.

Azt mondják, hogy Egyiptomból segélyt kapott a dseddahi kaimakám, ki a lázadás perczében csak nyolczvan katonával rendelkezhetett, s hogy a rend helyreállitatott, s a franczia és angol pavillonok 21 ágyulövés mellett huzattak fel.

Ez már a második ily eset rövid idő alatt Törökhonban; — a belgrádi angol consul megsértése iránt alig volt az angol kormánynak ideje notáját elkésziteni, s már egy más sokkal nagyobb bántalom — s félni lehet, hogy ez nem leend az utolsó; a törökök dühösek az europaiakra, ők minden bajaik, és nyomoraiknak okozóiul öket hiszik, s maholnap alig lesz biztos a kalapos fő még a fővárosban is. Bruszán létemkor a Ramazán alatt az ember sehogy se volt biztos, este egy europai se merte elhagyni lakját, s többször megtörtént, hogy az europaiak ablakait bezuzták kövekkel, s a kormány mindezt nem látja, a nép elégületlenségének hullámai vészes zajjal zugnak a légben, s ő édes semmitse-tevésben szunyadoz, pénz nincsen, a hadsereg és a hivatalnokok fizetetlenek, de azért a szultán tündéries palotákat épittet, alig romboltatta le egy szeszélye az atyja által épittetett gyönyörü Csiragami serályt, hogy már annak helyére épitett ujnak márványfalai magasan nőnek ki a tengerből, s alig kezdé el ezen száz milliókba kerülendő munkát, már másutt az Eszki serály mór izlésü falait divatszerütlennek találja, s melléje egy más serályt épittet, férhez adott leánya mindenikének nagyszerü palotákat épittet, s a házassági ünnepélyek többe kerültek 200 millió piaszternél; ugy látszik, hogy élvezni akarják azon kevés időt, mit még a tündéri Bosphorus partjain tölthetnek.

Bakalum.

Bukurest, jul. 24-kén, 1858. — Aztán nem csintalanok-e azok az unionisták? Párisból táviratják ide Rosettinek a „Romanul" szerkesztőjének, hogy a conferentia viharos 11-dik ülésében éppen a föld átelleni oldalára varázsolták volna Romániát, azaz: hogy megállapodtak volna-e két nevezetet pontra nézve: 1) két fejedelem, politikai befolyás nélkül; 2) közös senatus, politikai befolyással a la Éjszakamerika.

Rosetti ezen két pontot a hogy párisi barátjaitól kapta, egy rendkivüli lapban rögtön kiadta, de a rendőrfőnök se volt rest, hanem rögtön lefoglalta. A szerkesztő kivágta magát azzal, hogy a censor tudtával cselekedte, s most tehát a censor esik belé a bajba. A lap befolyását tudató rendelet azonban az egész dolgot, mint a conferentia méltóságát sértőt, igen roszalja. Nagy baj is biz az, hogy az illető urak nem tudják bevárni annak a conferentiának reájok nézve bizonyos tapintatos kimenetelét, hanem eféle sületlen kacsákat küldenek Párisból honfiaiknak. Most különösen semmi okos dolgot nem tesznek vele, kivált ha megvalósul, hogy az országban éjszaki propaganda jár szanaszét, s a tudatlan népet a Kloka ellen bujtogatja. Nem szeretheti az az oláh hazáját legkevésbbé is, a ki még most is ujból háboru szinhelyévé akarná változtatni ezt az oly töméntelen sok vérrel öntözött, nyomorult nép-lakta, de a természettől oly sok kincscsel megáldott kies vidéket. Háborutól csak nem várnak országutakat, se azon nyomoru falusi lakokból ékes palotákat. Oh mennyi teendő vár itt a jólelkü hazafiakra! Imádkozni s kétszeresen adót kellene hogy fizessenek bárkinek, csak hogy ők békében élhetnének. Ime, csak két éve, hogy élvezi e város a béke malasztjait, s mily roppant haladása volt csak e pár év alatt is! A város minden jelesebb utczáiban kitünő házak, három-négy emeletesek épittettek. Két uj téglagyár állittatott, hol, közben legyen mondva, sok szegény székely család szerzi meg mindennapi elédelét. Gazdasági eszközök, gépek hozattak, gőzmalom s több más gyárak állittattak. S a mit Bukurest nagyban tett, ugyanazt tették kicsiben a többi városok. A Brassóba vivő havasi, óriási hidakkal ellátott uj országúton, mint hallom, most is töméntelen sokan dolgoznak. Itt is a városból több irányban készitik és méregetik az útakat. Nem, oh nem kell ide háboru, hanem kellene hogy mindennap igy imádkozzanak: „adj békeséget oh Ur Isten, a mi időnkben e földön," különben a háboru förgetege egy századdal ismét hátraveti rongált nemzetünket. r. l.

Kolozsvár. — A lóversenyek ünnepélyeit javában elpletykáltuk de az ünnepélyek más csoportjairól szólani, ha nem is egy boldogabb jövő kornak, de mindenesetre a hirlapok jövő számainak van fentartva.

Valamint a cherbourgi kikötő nagy ünnepélyét hires notabilitások emelték, ugy nálunk is a Gazdasági-egylet által rendezett állatkiállitáson mázsákat nyomó kövér-disznók, szép bikák, ökrök, kifogyhatlan béketürésü juhok stb stb. diszeskedtek. — Különösen érdekes volt a tyukok és kakasokból rendezett reunio, melyen — a legcsodálatosabb nemü és rendüeknek szép számmali megjelenése szerencsáltetett bennünket. De tán gondolja a t olvasó, hogy a különböző osztályzatok összve voltak elegyedve? Oh nem! szép renddel váltak el egymástól, sőt csinos kalitkában merőben áthághatlan korlát emelkedett közöttük . . . hijában! társaság rend nélkül nem lehet.

A török birodalom reformja nem tud megesni a dseddahihoz hasonló mészárlások nélkül; a mi ünnepélyeinkre jöttek közől is itt hagyja egy pár a fogát. — Az egész, nem kis jelentőségü esemény Kolozsvár városában történt, még pedig fényes nappal. — Az eredmény ez: Gr. Teleki D. fogadott, hogy egy jól meghizott mongolicza disznó fog annyit nyomni, mint egy jól meghizott angolfaju. — A fogadás gr. Bethlen Sándorral történt most egy éve 30 db aranyban. — A fogadás után csak hamar gr. Teleki D. 100 pft. jutalmat tett az idénre egy kövér mongolicza disznóra, oly móddal, hogy ötven forint ráadással a disznó sajátja legyen, melyet aztán szembe tett a gr. Bethlen S. angolfajával. — Mondhatjuk, mindkét disznó oly gyönyörü exemplar volt, mint két bazsarózsa; élve az angol valamivel meghaladta a hat mázsát, a mongolicza pedig megközelitette az ötöt. — És ezen két notabilitást a napokban lemészárolták, mert a már tapasztaltak azt állitják, hogy az angolfaju disznó belső és használhatlan része sokkal nagyobb, mint a mongoliczáé, szalonnája vizenyősebb és rostosabb, azaz, sok tepertüje, nagy gőze, s kevés zsirja lesz. — Ily nagy esemény idenesetre jury eleibe kerülend, az illetők nyughatatlanul várják az eredményt, annálinkább, minthogy a fogadásnak is, a hasznosság nyomos kipuhatolása volt indoka.

Sokadalom-asszonyság is nagy előkészületeket tett volt a pénz ő kegyessége elfogadására; de a pénz ő kegyessége nagyon vékonyan forgott meg közöttünk, miért is sokadalom-asszonyság nagyon-nagyon lehangolt kedélyben volt; udvarlói eleget iparkodtak felviditásán; de nem sikerült; végre ezek is a szó teljes értelmében felszedték a sátorfát, s egy házzal tovább álltak.

r. l.

Sz.-Udvarhely, — A székely-udvarhelyi ref. fő-tanodában a nyári közvizsgálatok junius 21-kén kezdődtek és 30-ikáig folytak, még pedig oly örvendetes eredménynyel, mely valamint egyfelől a hont és egyházat itt fejlődő reményeiben szebb jövővel biztatja; úgy másfelől mindenkit, de kivált ezen környékbeli hitsorsosainkat e tanintézetnek szóval és tetteli pártolására buzditja. Ugyanis azon méltányló elismerésre, melyet szeretve-tisztelt iskolai tanácsosunk, ngos Salamon József ur, e tanoda ifjainak, különösen az ó-classica litteraturábani

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

elömenetelöket illetöleg, tavaly a tanitói testület elött nyilvánitni méltóztatott, most még méltóbbakká tették magukat ifjaink. Hasonlólag szép elöhaladást tettek általában a német nyelvben is; mirenézve, saját véleményünk elhallgatásával, hivatkozunk a közvizsgálatokon jelenvolt és a nyelvet tökéletesen értö, sőt nagy részben született németajku cs. kir. hivatalnok urak azon való bámulásukra, hogy e tősgyökeres székely város kebelében ezen eredeti székely fiak, miként sajátithatták el annyira a német nyelvet, és kivált ennek hangejtését. A franczia leczkék önkéntes látogatói is kielégitö sikert mutattak fel; különös dicséretet érdemel pedig azon ifju, ki e nyelvben itt szerzett gyakoroltságáért a Kis József-féle jutalomra méltónak itéltetett. A nyelvekbeni elöhaladással egyformán örvendeztetök voltak a vallásból, bölcsészeti tudományokból, mértanból, természettanból, terményrajzból, földrajzból és történelemböli feleletek is. Ugy, hogy általánosan a vizsgálatok figyelemmel kisérése után, a lehetö rosz akarat és gyanusitási hajlam mellett is kénytelen bárki bevallani, miként ekkora süker csak a tanárok és szaktanitók ernyedetlen buzgalma mellett, és csak jövöjüket helyesen felfogni tudó, tudomány-szomjas növendékek által volt felmutatható.

Kétségbevonhatlan hatást gyakoroltak az ifjak igyekezete kettözésére, az e tanoda növendékei s általában a protestans székelység által mindig kegyelettel emlitendö néhai hagyományozóktól alapitott nagyobbszerü (és alább elösorolandó) rendes jutalmakon (praemiumokon) kivül azon kisebb jutalmak, melyeket némelyek, e tanoda iránti meleg érzelemtöl inditattatva, a lefolyt tanévre kitüztek volt, s melyeknek eltélése és kiosztása nem csekély mértékben érdekesitette a közvizsgálatokat. Ilyen jutalmak voltak:

1. A gymn. szaktanitó és papjelölt t. Szakács Mózes urèi, a ki a hittani elöképezdebeliek számára két, az ötödik és hatodik gym. osztályt gyakorlók elébe négy — összesen 150 ezüst huszaszból álló — jutalmat tüzött ki, a hellén és romai irodalomban legjártasabbak által elnyerendöt. Itt sajnálattal jegyezzük meg, az ezen jutalmak föltevöjére kedvetlenitöleg hatott azon eljárásukat a hittanra készülöknek, miszerint az osztályukhoz kötött két jutalomra közölük csak egy pályázó jelentkezett; minélfogva az elsö rendü — 45 ezüst huszasból álló — jutalom ki nem adathatván, ezt Szakács ur arra rendelte, hogy az, derék hazánkfia Szalay László „Magyarország története“ czimü müvének a tanodai olvasda könyvtárábai meghozatására fordittassék. Egyébiránt tisztelettel hajlunk meg Szakács ur elött, ki csekély fizetéséböl a 150 huszas jutalmat most másodszor tüzte vala ki.

2. Udvarhelyi megyetörvényszéki tanácsos ngs. Binder Mihály ur 15 darab ezüst huszast tüzött ki a 2 ik gym. osztályosok között a német nyelvben legjártasabb növendék jutalmául, az errei pályázhatásból kizárván saját — ez osztályban tanulófiát. A pályázók mindnyáján dicséretet érdemellek. Az elébb tisztelt tanácsos urnak pedig, mint a ki nem tagja se egyházunknak, se nemzetünknek, kétszeres köszönetet szavazunk e jutalom-tételért, s egyszersmind ennek a jövö évrei megigéréséért.

3. A szépirásért, az 1-sö elemi osztályon kezdve, föl bezárólag a 6-dik gym. osztályig (minthogy a 7- és 8-ik gym osztályok a b. e. Kis József 72 huszasból álló jutalmára pályázhatnak) minden osztály legszebb irói számára összesen 54 darab tankönyv tüzetet, ki jutalmul a következök által: u. m. jutalomkönyvet adott tanár t. Magyarósi József ur 2 szépirónak, tanár t. Kis Ferencz ur 4-nek, tanár t. Korondi Mózes ur 1-nek, tanár t. Pataky Pál ur 16-nak, lelkész t. Baczoni Ádám ur 4-nek, lelkész t. Zajzon Ferencz ur 2-nek, né netnyelv tanitó t. Veres Sándor ur 5-nek. S igazán merö gyönyör volt nézni a sok szépirást. Vajha e süker tapasztalása jövöre nézve is hasonló jutalmak kitüzésit eredményezné!

4. Mlgs. gr. Haller Ferencz ur a violint, fuvolát, és vadászkürtöt legtökélyesebben játszó három ifju számára, életéig évenként 12 darab cs. aranyat tüzvén ki jutalmul, ez most elöször a tanév végsö napján fényes, és sok müértöket magában foglaló hallgatóság által itéltetett el, s a pályázásra kijelölt darabok elöadása iránt köztetszés nyilvánult. A nemes grófot pedig azon édes tudalom jutalmazhatja egyfelöl, hogy kegyadománya e tanodában a müvészet ez ágának már eddig is jelentékeny lendületet adott, jövöre nézve pedig a zenét még többekkel fogja megkedveltetni, és nagyobb tökélyre emelni; másfelöl, hogy nemes áldozata buzditó például szolgáland másokra nézve is, minthogy már nyertünk is némely igéretet egy a mostani pályázáson jelen volt, s minden szép, és nemes iránt melegen érzö fö ur, mlgs. P. H. D. urtól.

5. A fennebbieken kivül haszonbérlö, t. cz. Reiner Móricz ur, az itteni cs. k. járásbiróság elött egy valakin bizonyos egyezmény megszegéseért 75 ezüst huszas vinculumot nyervén, azt valami jó czélra forditás végett a nevezett járásbiróság rendelkezése alá adta. — Minélfogva cs. k. törvényszéki tanácsos és járásbiró nsgs Fekete Sámuel ur azt a helybeli ref. fötanoda öt alsó gym. osztályaiban tanuló öt szegény és szorgalmas nevendék között egyenlöleg fölosztatni rendelte. A mi a tanodai elöljáróság által hiven is teljesittetett. Mind a pört megnyerö, mind az azt elitélö ur fogadják szives köszönetünket.

Berekeszteteti a tanév a tanodai hangászkarnak álta'ános megelégedést nyert próbatétele után. Szivünk oltáráról hálafohász ömlengett a multért a béke és világosság Istenéhez, s a jövendö iránt is csak az ö benne helyezett bizalomtól táplálttatunk. (Folytatjuk.)

KOLOZSVÁRI NAPLÓ.

X

= **Ö cs k. Apostoli Fölsége** folyó é. jul. 26-ki legfelsöbb határozata által **hg. Lichtenstein Frigyes** tábornagyot kormányzóvá és parancsnokló-tábornokká Erdély nagy-fejedelemségben, egyuttal öt cs. kir. titkostanácsosi méltósággal dijelengedés mellett fölruházván, legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

☞ Az orsz. Gazd.-egyletünk alapitó-tagjai száma a mult gyülés óta gyarapodott három alapitó-taggal, u. m.: Gr. Kornis Miklós 500 fr. Id. báró Kemény György 100 fr. Zeyk Károly 100 fr. — Részvényesekkel, u. m. Streicher Mihály. B. por Károly.

☞ Augusztus 1-seje valóságos innep volt városunkra nézve. Öröm volt látni azt a sok szép — szépet és férfiui sereget — a gép és állat-kiállitás körül sürgölödni. Nézzük elöször is a tejelö állatokat: Biázini hét éves bivalától fejtek reggel $4^5/_8$ este $^2/_8$ öszv. $4^7/_8$ kupát. Szabó Jánostól reggel 3 kupát, estve $2^6/_8$ kupát, öszv. $5^6/_8$ kupát, az ily fejös-bival megérdemli a tartást. A tehenek közül: Kapitány Ferenczi Károlyé adott reggel $5^1/_8$ estve $4 = 9^1/_8$ kupa tejet. Szabó Istváné r. 6, estve $4^1/_8 = 10^1/_8$. Iíj. Szabó Mihályé r. $5^2/_8$, estve $5^5/_8 = 10^7/_8$ kupa tejet.

☞ Óriás hizott sertés. — Iíj. gróf Bethlen Sándor két éves telivér koczája oly kövér volt, hogy a szemével se látott, nyomott 625 fontot. A sertések igen nagy számban voltak képviselve.

☞ A tyukok is igen szépen voltak képviselve. Láttunk pujka-nagyságu cochinchinai kakasokat, és tyukokat, aranypettyes szép szárnyasokat, dorking-fajból négy darabot nagyot, több csirkéket, fejér cochinchinaiakat, gór-kakast, és tyukokat, dorking-fajokat, selymes libákat stb. — E téren igen örvendetes haladás mutatkozik. Volt is nézö.

☞ Van mindenféle mulatság böven. Van erömüvészi-, van tüzijátékunk, van franczia lovarkörünk. Itt vannak a hires Krembser testvérek. Van vásárunk is; adó elég volna, de vevöt nem igen hoztak magokkal, pedig tudhatnák a bálokból, hogy a ki tánczolni akar, a tánczosról is nekie kell gondoskodni. Vannak furcsaságok is: az egyik azt mondja, hogy ö 25%-el olcsóbban vett mindent, azért bámulásra méltó olcsó árban szolgálhat! (no, t. i. ha akarna), ezt hivják Stern L.-nek. A másik pedig azt mondja, hogy telegráfi sürgöny uton kell okvetetlen eladni a portékáját, azért rögtön lejebb is szállitotta, már csak azért is szeretné sietve eladni, mert azt mondja, hogy a portéka hazavitele is költségébe kerül, inkább szeretné a pénzt hazavinni, kisebb helyen elfér, nem is kerülne annyiba. — No ez már okos ember! ezt hivják Fuchs Jakabnak. Sokáig éljen. A harmadik pedig azt mondja, hogy ö Hirschlnek unoka-öcscse Pestről, igazán jutányos áron árul, csak nála vegyenek órát, ezüstöt, aranyat, drágaköveket. Árul a sátorban, neve: M. L. Laczkó. A negyedik sárkányt, kigyót mutogat hallatlan olcsó árért. Az ötödik azt mondja: hogy a büzának nagyvékáját adja 4 ft 55 krért, rozsét 3 ft 15 krt, máléét 3 ft 20 krt, zabét 2 ft 15 krt váltóban, de nem ám váltóért.

☞ Aug. 2-kán Jakab Elek barátunkat az ö kedves jó nejecskéje egy ép, erös fiuval örvendeztette meg! Tartsa meg az egek Ura apjával, anyjával és nagyapjával egyetemben, váljék belöle munkás polgára a hazának.

= A „P. N.“ szerint mult hó 31-dikén kelt egybe Gyulai Pál ur a bájos és lelkes Szendrey Mária kisasszonynyal, s az azon esti nagyváradi vonattal uj hivatása helyére, Kolozsvárra, utazott el az uj pár a pestiek áldásaival tetézve. Ezekkel mi is, kolozsváriak, egyesitjük forró áldáskivánatunkat: Isten hozta közénk és tartsa is hosszu idökig köztünk kifogyhatatlan boldogságban, s kifelé hatólag is áldásos müködésben.

* Pesty Frigyes, a Tesmesvártt megjelenö első magyar lap „Delejtü“ szerkesztöje, s az ottani kereskedelmi kamra titkára, a stajerországi gazdászati egylet tagjává választatott.

* Közelebbröl Rouenben megszámlálhatlan mennyiségü fekete hangya lepte el a város környékét és utczáit. Ugyanez történt jul. 21-dikén Havre-ben. Midön lapunkat éppen sajtó alá adjuk, irja a „Journal du Havre“, udvarunk, a st. Julien-utcza, a nagy Quai stb. miriadnyi hangyáktól hemzseg, melyek különböző nagyságuak, részint szárnynyal, részint a nélkül.

* A P. N.-ban olvassuk: A Bécsben megjelenendö „Oest. Volksfreund“ mult vasárnapi számában méltányolandó, és ez egyszer mindenki által helyeselhetö eszmét hoz életre. Meleg szavakat intéz ugyanis általában a birodalom lakosaihoz, felhivván öket, hogy valahára kiabrándulva a párisi divatkórból, a hazai ipart (miként minden honpolgár kötelessége) pártolni, s a külföld ellen megvédeni törekedjenek. „Ha egyszer a hazaszeretet — ugymond a nevezett lap — s a büszkeség kellöen fölébredt, akkor az nem fog oly hamar elszunyadni.“ — Nekünk alig van szükségünk a magyar közönség szeretetét fölébreszteni, hanem teljesen méltányolván, s magunkéva tenni a bécsi lap erélyes felhivását, ezen hazaszeretetre, és okszerü takarékosságra épitett természetes védelmet, és pártolást szükségesnek tartjuk annál is inkább, mert a külföldnek nevetséges majmolása, s az idegennek a hazai fölött legtöbbnyire túlbecsülése által ipar- s terményczikkeink, belkereskedésünk, müvészetünk felszámithatlan kárt szenvednek. Védjük tehát a hazai ipart.

* Egy Londonban lakó, erdélyi hazánkfiának levele fekszik elöttünk, melyszerint Szabó Iván, a külföldön elszórt magyarok egyik legderekabbika, közelebbröl meghalt Skócziában, a hol egy magyart se becsülték annyira mint öt, a ki remek photographiai képeket csinált, igen kellemes társalgó, s valódi müvelt ember, mindenekfelett pedig hazájának hü fia volt, s nemzetünknek a külföldön a legszebb körökben is becsületére vált. Julius 14-röl még egy levelet irt, mely igy kezdödik: „Kedves barátom! Egészségem helyreállott, hanem korántse vagyok még az a televér fellow (legény), a ki voltam!“ E sorok biztos kézzel voltak irva: de egy pár óra mulva azok irója már egy jobb világ lakója volt. Porai ott nyugosznak Skócziában, — nyugodjanak csendesen!

KÜLFÖLD.

Francziaország. — Annyi egy-egymással ellenkezö tudósitások után elvégre bizonyosnak látszik, hogy az angol királynö látogatása Cherbourgban csak egy napot — aug. 5. — veend igénybe. A franczia lapok, s föleg az „Ind. belge“ igen hiteles forrásból most azon tudósitást veszik, hogy a „la Bretagne“ admirál-hajón nagy elökészületeket tesznek a császári felségek és az angol királynö elfogadására, s hogy a királynö nem teendi ezuttal lábát a franczia földre. Ekkorig tehát ugy áll, hogy ha csak valamely politikai véletlen, vagy valamely fergeteg a diplomatiák megállapitását ismét semmivé nem teszi, afejedelmi családok a tengeren fognak találkozni, s egy fényes lakoma fogja öket a franczia admirál-hajón egyesiteni. Csak a tengerröl fogja az angol királynö azon nagyszerü csodákat szemlélni, melyeket I. Napoleon leleplezendö szobra következö büszke feliratban hirdetend: „Elhatároztam Cherbourgban Egyiptom csodáit ujra feltámasztani.“ 6-án a királynö Osbornéba fog visszatérni, a honnan 10-én induland Antwerp és Potsdam felé. Malakoff herczeg is jelen lesz a cherbourgi ünnepeken; Lyons admirál meghivta öt, hogy a „Royal Albert“ sorhajón vele menjen. Annyi tengernép sereglend össze Cherbourgba, s csak a sokat izzadott diplomaták nem lesznek oly szerencsések a mulatságban részesülhetni; nekik, mint ujabban állitják, Párisban kellend maradniok, hogy az értekezleti munkálatok félbe ne szakasztassanak. Csupán I. Cowleyra nézve történnék kivétel, a ki nejével együtt már igen szivélyes meghivást is kapott.

Az I. Napoleon szobra ellen nem lehet immár panaszuk az angoloknak, mert a franczia császár annak más irányu állást parancsolt.

Anglia. — Maltai legujabb sürgönyök jelentik, hogy Fanshave ellenadmirál, a ki Lyons admirál helyett az angol hajóhad feletti parancsnokságot átvette, az Archipelagusba indult, hova már Clavaut franczia admirál elöre elment. Azt állitják, hogy a két fötiszt azonos utasitásokat kapott volna. Jelentik, hogy „Cyclops“ angol fregatt egy század tengerész-katonát vett fel, s 17-én ismét Dseddáhba érkezett.

Rothschild b. az alsóháznak julius 16-ki ülésében, Russell lord s Smithtöl kisérve, hangos éljenek között lépett a ház asztalához, hol az ellenzéknek még egy utolsó rövid ellentállási kisérlete után, feltett kalappal az esküt az ó-testamentomra letette, mire Disraelinek kezét megrázva, hangos tetszés-nyilvánitások alatt a baloldalon helyet foglalt.

A felsöház julius 26-diki ülésében Lyndhurst és Aberdeen lordok kijelenték, hogy ök az amerikai hajók megmotozását igazoltnak tartják. Malmesbury lord ismétlé azon nyilatkozatot, miszerint a kormány semmi jogotse áldozott fel, hanem csupán felfüggeszté a megmotozást addig, mig a két kormány közt egyesség fogott létesülni.

Németország. — A dán ügyre vonatkozó hirek komoly alakot kezdenek ölteni. Ezek szerint a dán válaszszal Berlinben éppen nem volnának megelégedve; s ugyane vélemény jutott volna érvényre a szövetséggyülés holstein-luxenburgi bizottmányában is, ugy hogy általában azt hiszik, hogy Dániának még egy legutolsó rövid tartalmu határidö fog adatni, mely alatt eddig igen elégtelenül teljesitett szövetségi kötelességeinek miként leendö teljesitése iránt nyilatkoznia kellend, s aztán? A békeszerető az üres szekérnek is kitér.

Törökország. Az „O. D. Post“ szerint a montenegroiak és a skutárii törökök között hirszerint véres összecsapás történt volna. Indokul erre azon nagy izgalom szolgált volna, mely nem csak a törökök, hanem a berdai lakosok közt is azon jövendölések által lön elöidézve, miszerint Montenegrot szándék volna nagyobbitni, sőt az antivárii kikötöhelylyel is megajándékozni. A törökök azon való boszankodását, hogy a hitszegö ellenfél egy régi, kétségtelenül török, terület által gazdagittassék, valóban minden elfogulatlan megfoghatónak találja. De a berdai keresztény népség is ohajtja a rájok 1857-ben eröszakolt montenegroi jármot lerázni, s ismét visszatérni a szultán öröklött uralma alá, ki nekik sokkal szelidebb urok volt Danilónál. Az attóli félelem, hogy a nagyhatalmak parancsszava által végképpen Montenegro alattvalóivá tétetnek, a bordai nabiákban harczias izgalmat idézett elö, s nyilt barátkozást a podgorizzai és skutarii törökökkel.

Az „Agr. Ztg“-nak Kostajniczából jul. 21-röl vett levele szerint, Boszniában a törökök és keresztények között az nap ütközet volt Rastell mellett, s estvélig tartott. Nagy számu keresztények megmenthetett vagyonukkal osztrák területre jöttek át. E jelenetek remélhetöleg végök felé sietnek, mert a mint az „Ostd. P.“-nak irják a bosniai határszélröl: jul. 22-én a Herczegovinából Török-Horvátország felé megindult török rendes seregek elöcsapatja Predjar, Novi, s más kerületekbe megérkezett, hol a polgárháboru dühöng. A vezénylö pasa kiséretében levö porta-biztos igyekezik a begeket és rajáhkat fegyverök letételére rábeszélni. Ha ez nem talál sikerülni, eröszakos rendszabályokhoz fognának nyulni. 23-án a Száva jobb partján ujolag nagyobb ütközetek voltak, 24-én is folytatva. A mint gyanitják, a rendes török csapatok már is megkezdték a hadi müködést.

— Szuezbe jul. 15-én tevepostán, sürgöny érkezett, az ottani hatóságoka t az iránt értesitö, hogy egy Dseddáhtól néhány mérföldnyire fekvö helyröl negyven bárka, mindenik huszonöt fölfegyverkezett beduinnal elindult, mig mások 600 tevével a pusztán Szuez felé vevék utjokat. Ez és többféle határozatlan hirek az Egyiptomban levö europai népesség között annál nagyobb aggályt ébresztenek, mivel némely vakbuzgók már is fenyegetöztek sőt bántalmakat is követtek vala el a keresztények ellen. Azonban rögtön elövigyázati rendszabályok lönek téve, s több elfogatás is rendelve; az alkirály pedig tüstént Kairóba ment, honnan egész Szuezig vala utazandó.

Az alexandriai kormányzónak messzeterjedö felhatalmazás lön adva, a ki azonnal meg is tevé a kellö intézkedéseket, mind a városban a csendnek fentartása, mind annak a beduinok által történhetö megtámadása elleni megvédése végett. Ö saját parancsnoksága alatt 8000 embert öszpon-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

tosita, megraká az erődöket a kivántató szerekkel, s gondos őrizetet állita. A csend még eddig nem lön megháboritva, az ijedtségre okot adott vakbuzgókat a kormány már is ránczba szedte, a kik, ugy látszik, keletindiai küldönczök által voltak felizgatva.

Raguzából jelentik, hogy azon török csapatokat, melyek Grahovonál harczoltak, visszarendelték Stambulba, a hová rövid időn elszállittatnak. A candiai fölkelők uj kérvényeket intéztek a konsulokhoz, sok alaptalan sérelem iránti panaszszal telvéket. A keresztényeknek a törvények általi elnyomatásáról nincstöbbé szó; az ez iránti sérelmeket már Veli pasa diadalmasan megczáfolta volt. A görögök most csupán egyes mozlimek erőszakoskodásai miatt panaszkodnak, a melyek szintugy egy huron pendülhetnek az egykoriakkal, s ha valók volnának is azok, állithatják-e azt a hellenek némi joggal, hogy az effélé rakonczátlankodás megszünnék, ha őket a török járma alól kivennék? Hisz éppen most irnak Stambulból a vadállati vérszomjnak egy példájáról, mely a napokban ott két görög közt történt. Az egyik, birtokosa egy kávéháznak, egy görög munkásnak 30 piaszter napibért ad 35 helyett, mit ez követel tőle, s im az utóbbi nyilt utczán süt rá egy sok golyóval megtöltött pisztolyt. A szerencsétlen halálosan találva szörnyü ordítás között ragadja meg gyilkosát, s szintén halálos ütést intéz annak fejére, s mindaddig tartja fogva, mig a rendőrség oda érkezik. S az egész csupán öt piaszter (mintegy öt ezüst garas) körül forgott. Ily példát adnak a keresztényeka törököknek! Áldozata után a fején megsebzett gyilkos is a börtönben nemsokára meghalt.

Minél kevésbbé szólnak ily tények a keleti keresztény elemre nézve kedvezőleg; annál élénkebb érdeket gerjeszthet az, mit a Damaskusban levő mozlimekről irnak: Abu Szeud effendi, fia a damaskusi meghalt nagymuftinak, egyikéből a város legelőkelőbb családainak, azzal kiváná fiának nászát ünnepélyesebbé tenni, hogy nem csak a konzulokat a hozzájok tartozókkal együtt, hanem még a sz. ferenczi atyákat, a görög és latin patriarchát, sőt a rabbit is meghivá a menyegzői vendégségre. A vallásos ünnepély után valóban lelketemelő látvány vala, mint ültek ott az europai vendégek a legszebb békeségben az effendik és ulemák mellett, és semmi se zavarta meg az ünnepi vendégséget.

UJ POSTA

A conferentia legujabbi ülése a szultánnak a hgségekbeni önkormányozása és önigazgatása határainak kijelölésével volt elfoglalva, s legkivált azon kérdéssel, vajjon és minő feltételek alatt lehet a két tartományban fegyveresen beavatkozni.

Több lap irja, hogy Hübner báró a cherbourgi ünnepélyre nincs meghiva és ez igaz is; mert a kölni lap szerint a diplomatiai testülethez egy meghivás se történt.

A szultán nem akar meghalni, s még csak kereszténynyé se akar lenni, hiába ajánlja neki Pipitzios ur a kereszt-vizet, mint a „beteg ember" meggyógyulásának legjobb módját; a Kurbanbeiramot — áldozat-ünnepélyt—személyesen nyitotta meg,—a szultán t. i. nem Pipitzios ur. Ismail pasa osztálytábornok — egyike a legerélyesebb török férfiaknak — Dseddábba utazott, hol már is 200-nál több vétkest fogtak be. — Medina s Mekka szent városokban Tedeumot énekeltek a dseddahi vérfördő sikereért. A mekkai sheriffet, egy nagy kereszténytalót, a szultán letette.

Caneában a csend helyre van állitva; a keresztény küldöttség, miután a török biztossal értekezett, visszautazott. A török ingerültség szinién lecsillapult.

A törökök nem nyughattak addig, mig a feketehegyieknek a fekete levest vissza nem adták. Jul. 24-én 3000 török Podgorizza és a montenegroi határ közt csatába keveredett a Danilo vitézeivel, s ezeket megverte. „A veszély szörnyü," kiált fel már is a törökfaló „Nord," s a világ békéje késhegyen tánczol. Azonban mint irják, a feketehegyiek voltak a megtámadók, s a franczia kormány maga is szelidebben fogja fel az egész dolgot, — legalább a cherbourgi ünnep-napok elteltéig szépen kell a gazdának magát viselni, — mert a „Constitutionnel" jul. 30-ki száma szerint a montenegroi utolsó csata nem volt egyéb csete-paténál, egyszerü katonai verekedésnél. Török-Croatiában a rajáhk és törökök közti harcz a rajáhk tökéletes megveretésével végződott jul. 22-én.

New-Yorkból jul. 17-éig terjedő tudósitások érkeztek Londonba. Zuloagát irják győztesnek az alkotmányosok felett. Az Egyesült-államok kormánya helyeslette mexicoi követjének határozott föllépését.

Bécsi börze. — Julius 31-dikén. Erdélyi urbéri papir 82. Magyar urbéri papir $82^1/_2$ -Nemzeti kölcsön $83^5/_8$. Arany 7. darabja 4 frt $50^3/_{10}$ kr) Ezüst $4^1/_2$.

Felelős a szerkesztésért **BERDE ÁRON.**

Urbérkárpótlási töke-utalványozás.

A kolozsvári cs. k. megyei törv. utján Szekeres Eleonora özv. Végh Józsefnének ballai b. u. 174 ft 38 kr, — özv. Kendeffi Lajosnénak sz.-jakab-sárvári, a balásfalvi b. u. 5174 ft 55 kr, — Kozma Istvánnak budatelki b. u. 330 ft, — Meltzl Samunak ratosnyai b. u. 805 ft 37 kr, — Cserei Farkasnak netzi b. u. 251 ft 56 kr, — Csipkés Sándornak m.-sz.-mártoni, n.-ölvesi, dedrádi, ballai, mező dombi birt. u. 9898 ft 58 kr, — Butyka Teréznek nagy-oklosi, indali, szindi birt. után 1690 frt 51 kr. urb. kárp. töke és jár. utalv. A követ. bead. szept. 25-ig. Tárgyalási nap nov. 30-ka d. e. 9 órakor.

A kolozsvári cs. k. megyei törv. utján b. Jósika Sámuel és Lajosnak b. hunyadi, nyorszói, rogoseli, biszagi, tranyisi, f.-földi, maróthlaki, szekelyói, sebesváraljai, malomszegi, bocsi, bökényi, retyicseli, k.-sz.-királyi, zentelki, m.-kereki, dámósi, kétesdi, kissebesi, egeristyei, csucsai b. u. 58814 ft 28 kr, — dto mikesi, szelistyei b. u. 11308 ft $5^3/_4$ kr, — dto bedecsi, k.-ujfalvi, keleczeli, m.-valkói, bikalji b. u. 22281 ft $59^1/_4$ kr urb. kárp. töke és jár. utalv. A köv. bead. szept. 15-ig. Tárgy. nap nov. 26-ig d. e 9 órakor.

A kolozsvári cs. k. megyei törv. utján Gr. Lázár Józsefnek dedrádi b. u. 1755 frt 33 kr, — dto tancsi b. u. 235 frt 56 kr, — Bartha Anna Kese Györgynének erdő-szengyeli, k.-szederjesi b. u. 814 fr 21 kr, — gr. Lázár Albertnek sz.-eskedi, ó-solymosi, barátfalvi b. u. 10566 ft 43 kr urb. kárp. töke és jár. utalv. A köv. bead. szept. 25-ig. Tárgy. nap nov. 26-ka d. e. 9 órakor.

A kolozsvári cs. kir. megyei törv. utján gróf Kun Mária Benedikti Albertnének pánczélcsehi b. u. 2721 ft 56 kr, — dto babuczi b. u. 175 ft, — dto m.-ujfalvi m.-fodorházi, kovácsii, b. u. 3692 ft 29 kr, — felsőkékes-nyárlói, a.-k.-nyárlói, ördögkuti, csömörlői, romlotti, somru-ujfalvi birt. u. 5590 ft 13 kr, — Derzsi Klára özv. Szathmári Eleknének maróthlaki, tranyisi, m.-valkói, meregyói, kalota-sz.-királyi b. után 2874 ft $26^7/_4$ kr urb. kárp. töke és jár. utalv. A köv. beadandók szep. 25-ig Tárgy. nap dec. 1. d. e. 9 órakor.

A zilahi cs. kir. megyei törv. utján Dráveczky Zsigmondnak péri b. u. 3279 ft 16 kr, — özv. Erősdi Mihályné Borsai Máriának paptelki, füzesi b. u. 461 ft 27 kr, — báró Bornemisza Sándornak náprádi, inói b. u. 7360 ft $3^1/_4$ kr urb. kárp. töke és jár. utalv. A köv. bead. szept. 20-ig. Tárgy. nap okt. 29-ke d. e. 9 órakor.

A zilahi cs. k. megyei törv. utján Tamás Tamásnak zsákfalvi birt. u. 146 frt 9 kr, — Kovács Anna Sebes Ferenczének debreni, balásházi birt. u. 9634 ft 50 kr, — b. Jósika Sámuel, Lajos és Jánosnak kéméri b. u. 4434 ft 3 kr urb. kárp. töke és jár. utalv. A köv. bead. szept. 4-ig Tárgy. nap nov. 5-ke d. e. 9 órakor.

A zilahi cs. kir. megyei törv. utján Kozma Károlina özvegy Turóczi Jánosnénak peternyei, seredeni, ó-koczeli b. u. 3435 frt $21^1/_4$ kr, — Szunyogh Mihály és Daninak ilosvai, kéméri, hidvégi, hosszumezei, lompérti birt. u. 3032 ft 23 kr, — Ugyanazoknak sámsoni, domoszlói, n.-dersidai b. u. 983 frt 6 kr, — ifj. b. Wesselényi Ferencznek szamosujlaki, vártelki, kelenczei, ködi, hadadi, györgytelki birt. u. 21106 ft 59 kr, — Ugyanannak kusali, mocsolyai b. u. 8622 ft 36 kr, — ddto érgirolti birt. u. 4081, ft 43 kr. urb. kárp. töke és jár. utalv. A köv. bead. szept. 6-ig. Tárgyalási nap nov. 6-ka d. e. 9 órakor.

A m.-vásárhelyi cs. k. megyei törv. utján Kozma Istvánnak kis-szőlősi, zágori birt. u. 366 frt 50 kr, — Muttschner Ferencznek zágori b. u. 179 frt 18 kr, — ifj. b Bruckenthal Józsefnek bethlen-sz.-miklósi, a.-kápolnai, szász-völgyi b. u. 22530 ft 19 kr, — ddto magyar-enyei, szpini. szépmezei, sancsali, glogoviczai, lodormányi, keszleri birt. u. 19822 ft 15 kr, — Könczei Károly és Józsefnek d.-sz.-mártoni b. után 1188 ft 18 kr, — Wass Károlynak nagy-kendi, sz.-nádosi b. u. 384 ft 37 kr urb. kárp. tőke és jár. utalv. A köv. bead. szept. 13-ig. Tárgyalási nap nov. 13-ka d. e. 9 órakor.

A m.-vásárhelyi cs. k. megyei törv. utján Tolvaly Samunak n.-csergedi, mikefalvi b. u. 1222 ft 40 kr,— Kósa Kata özv. Buda Samunénak balavásári, egrestói, szénaverősi b. u. 1583 ft 32 kr, — Báthi Gábornak kis-szőlősi b. u. 83 ft 20 kr urb. kárp. töke és járuléka utalv. A köv. bead. szept. 20-ig. Tárgy. nap nov. 20-ka d. e. 9 órakor.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(292) (9—20)

Elismerés

Bittner Gyula, gloggnitzi gyógyszerész urnak.

Tisztelt uram!

Egy trattenbachi haszonbérlő leánya, névszerint Tauchner Maria Anna, 20 éves, a mult nyáron menet közben nagyon fölhevülvén, hegyi hideg vizet talált inni. minek következtében mellfájdalmat és oldalnyilalásokat kapott, ezt nyálka- és vérköpés követte, mig végre oly beteg lőn, hogy a halotti szent kenetet fölvette. Azonban orvosi rendelet következtében az ön schneebergi növényallopját használván, már két üvegcse bevétele után jelentékeny javulásnak örvendett, s immár isten segedelmével remélheti, hogy az ön schneebergi növény-allopjának használata által egészségét teljesen vissza fogja nyerni.

Szolgáljon ez önnek örvendetes tudomásul schneebergi növény-allopja különös gyógyerejéről.

A fennebbieket igaz lélekkel és saját kezü aláirás mellett bizonyitjuk.

Trattenbach, jannár 8-dikán 1857.

Trattenbach egyh. pecsétje. Schropp J. F. Károly s. k. lelkész.

Kranichberg közs. elöljárósága pecsétje. Weninger Mátyás s. k. polgármester.

Valódi Schneebergi-Növény-Allop kapható:

Kolozsvártt: Wolff János gyógyszerésznél; Brassóban: Gyertyánffy; Tordán: Wolff G. gyógysz. M.-Vásárhelyen: Braun József és társánál: Aradon: Phobst F. J.; Temesváron: Kraul János. Lugoson: Arneld József; Versecczen: Carnass J.; Pancsován: Graff W. K. gyógysz.; Kubinyban: Czitkawstó Balázsnál. Szászváron: Guth Spech.

Az elősorolt bizományos uraknál kapható a jelesnek elismert dr. Eberhard-féle GÖRVÉLY-NYALAT (Scrophel-Lattwerge), mely sokkal gyógyerősebbnek és hathatósabbnak bizonyult be, mint a májolaj, s minden ércz- vagy narco-ticus méreganyagtól mentt továbbá a GÖRVÉLY-SZAPPAN, mely minden növényfürdőt tökéletesen nélkülözhetővé tesz.

---

(488) (2—6)

Stein Jánosnál bizományban megjelent és minden könyvárusnál kapható:

Hóry Farkas KÖLTEMÉNYEI.

Ára füzve 2 frt, kemény kötetben 2 frt 20 kr diszkötetben 2 frt 50 kr.

Tartalom:

GENRE-K.

Uj ipar-ág. Szücs Pál gazda. Berki Ferencz. Politicus egyházfi. Aladár és Örzse. Dóri András tana. A jégháti eklézsia. A molnár és csapláros. A harangozó. Az itélet. Tyúkodi Tóbiás. Miksa úrfi. Fársáng után. A lehütött szerelem.

BALLADÁK.

Nemes vetély. Pálffy Miklós. Hunyadi kormánybotja. Gálffy János. A fekete ember. A szép alispánné. Az aranykereszt.

KÖLTŐI BESZÉLYEK.

A rabló. Az árva. Nyárlak és Veres Gyuri. A vörös kereszt. Bitó-domb. A kis pásztor.

SATYRÁK.

Fiam-uram. Griseldis. Szerelmes. Bódi Peti tapasztalása. Magas költészet.

NÉPDALOK.

I.—XVIII.

NÉPREGÉK.

Hóditó Kis Sándor. Az aranyszép halász.

VEGYESEK.

Buborék. Életkép. Három szamár. Búcsu. Néphymnusz. Napszámos estimája. 1856 aug. 11-ke. Jókai Mórhoz. Tompához — Mihály napján 1856. Kis fiam haláláu. Szép kis angyal. Ev végén. Uj-évre. Kótaj. Bordal. Kis leány. A haldokló nagyapa. Kilyén Ferenczhez. A koppantó. Legeslegelső. A koszoru. Gyász-genre. Szerelem és vajas kenyér. Bölcsődal. Nőmhöz. A temető. Számolat. a sorssal. Még egy olyan. Poetico-prosa. Fő-fájás. Életalkony. Petőfihez. A vén földmives. U. L. barátom kórágyánál. A legkisebb Dózsához. Fársáng. Az erény. A koldusbot.

---

(487) 2—3

Edictum.

A zilahi cs. k. kerületi törvényszék ezennel közhirré teszi, hogy Tóth Sámuel ur, a sárospataki ev. ref. főiskola felhatalmazottja, kérelmére folyó évi augusztus 8-kán délelőtt 10 órakor Krasznán önkénytes és nyilvános árverés utján az ev. ref. főiskolához tartozó, s Kraszna és Boján helységek határában fekvő javak, u. m. egy kereskedőbolt, egy korcsma és egy belső telek Krasznán, s Boánban földtehermentesitett telkek, illetőleg ez utolsók után a kárpótlási tőkék, 3100 pfrt kikiáltási ár mellett, a többet igérőnek hivatalosan el fognak adatni. Megjegyeztetik, hogy az emlitett javak egyenkint is el fognak adatni, de a kikiáltási áron alól semmi esetre

A részt venni kivánók ezen árverésre oly megjegyzéssel hivatnak meg tehát, hogy az árverési föltételek a kikiáltásig e törvényszéknél, valamint a kikiáltási helyen megtekinthetők lesznek. Arra is figyelmeztetnek az illetők, hogy a fenntírt javak vevői a netalán azokon fekvő rendes vagy nem rendes terhekért, hipoth. vagy más igényekért is jót kell hogy álljanak.

A cs. k. kerületi törvényszék tanácsából.

Zilah, julius 5-kén, 1858.

Fillenbaum m. k.

---

(490) (1—3)

Kölcsön.

A kik a bécsi cs. k. nemzeti bankból jószágaik vagy házaikra bizonyos mennyiségü, **6** vagy **10** évre is avagy törlesztésre (amortisatio) pénzt akarnak kölcsön fölvenni, azok e tekintetben méltóztassanak hozzám fordulni, a ki ezt a legmérsékeltebb illeték mellett bizonyosan megszerzem.

LUTTIG LIPÓT,

Bécsben, belváros, zsidó-utcza, 505. 506.

---

(491) (1—3)

EGY TAPASZTALT GAZDA, a ki iskolákat végzett, és azután 15 évig gazdaságot folytatott, nőtelen ember, a kül- és bel-gazdaság minden gyakorlati oldalát ismeri, és tudja, kiván valahol alkalmazást nyerni.

Bővebb felvilágositást ád a szerkesztőség.

---

(492) (1—2)

Egy a kereskedő-pályára magát alkalmazni kivánó fiatal kerestetik, a Horváth Miklós füszer- és bőr-kereskedésébe Kolozsvártt.

---

(480) (4—12)

STEIN JÁNOSNÁL Kolozsvártt, és **WITTICH JÓZSEFNÉL** M.-Vásárhelyt kapható:

Nagyobb és kisebb (tárczába való) hasonlitás és pénz-átváltási táblák tekintettel a folyó évi november elsőjétől kezdve forgalomba jövő uj és régi pénznemekre.

Ára e czélszerü tábláknak 3-tól 6 kr. p. p.

(421 (7—7)

Stein János-nál Kolozsvártt és **Wittich József**-nél M.-Vásárhelyttkaphatók:

Legujabb és leghasznosabb

MÉHÉSZ KÖNYV,

több évi tapasztalás után irta Korbuly János. Ára 12 kr.

Az erdélyi gazda kézikönyve,

a gazdaságot alaposan tanulni igyekezők számára. Ára csak 1 forint.

VAJDA DÁNIEL ily czimü munkája: „Borászati közlemények a magyar pinczegazdászat mezejéről," egy könyomatu táblával. Ára füzve 1 ft 45 kr ezüstben.

Egy mezei gazda élete,

elkerülhetetlenül szükséges olvasó-köny, a kisebb tehetségü gazdák s főleg a köznép számára, irta Biró Miklós. Ára 1 ft 20 kr.

Milotai Ferencz,

Utasitás a

SELYEMÈSEPERFA

tenyésztésre.

Irta: VÁRADI SÁMUEL.

Egy köre metszett táblával, ára: 24 kr. p.

NEMZETISÉG. Irta Mocsári Lajos. Ára: 1 ft 48 kr p.

CZIGÁNY adomák. Közli Vig Dezső. Ára 24 kr. p.

Kempelen Győző magyar nyelvtani gyakorló-könyv, ára 30 kr.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda Nyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.